

מסורת הש"ס

(א) נכתובות קה[; ב] ב"ק לב. ע"ש, א) ג"ל מעילי ולמכסר, ד) חולין ק"ה], (ה) ג"ל דכמיז וקבלת לשבת שנגזר דמי אלא וכו' וכו"ל בחולין ק"ה], (ו) פ"י מהר"י כ"כ בסוף עמוד זה, ז) לעיל קיד. יומא כג[; ח) קדושין מ"ה, ט) תענית ט"ו, י) נ"ע מוספות ברכות לה: ד"ה כאן, יא) ע"י מוס' שם, יב) ויקרא י"ג, יג) נ"ע"ע מוס' ב"ב ק"ג: ד"ה עילתא],

תורה אור השלם

1 עשר תעשר את כל תבואת דרעך הוצא השדה שנה שנה: דברים יד כב 2 קלוד ממומר ל"י הארץ ומלוא תבל וישיב בה: תהלים כד א 3 השמים שמים ל"י והארץ נתן לבני אדם: תהלים קטו טז 4 אם תשיב משבת רגלך עשות חפצך ביום קדשי וקראת לשבת ענג לקדוש יי מבדך ובבחרו משעות דרבך מקצתו חפצך דבר דבר: שיעורו נח יג

הגהות הב"ח

(א) גמ' לא מוזגא רישא אפי: (ב) שם לגמ' מאני במעלי:

גליון הש"ס

גמ' אשור הייא. גיטין דף נ"ג ע"ב: רש"י ד"ה תיביר עיליתא דדינרי וכו' ונוטא בעילמא. ע"י ברכות דף כ ע"ל תמוס' ד"ה מליסר מתיבמא:

רבינו חננאל

ורבנן הני דעבדי צרכי שבת בנפשיתיהו, כגון ר' אבהו דהוה יתיב אתכתקא דשינא ומשיף גורא, ורב הונן דשגר תגורא, ורב הונא גדיל פתילתא, ורב חסדא מדליק שרגי, ורב פפא פריס סילקא, ובה ורב יוסף צלחי צבי, כוליהו כדמפרש בגמרא בריש האיש מקדש שקיום המצה באדם עצמו ספי צדיק יותר מבשלוחו. ומבדתו, שמשה זמן סעודתו בהקדמה או באיחור.

כל כתבי

פרק ששה עשר שבת

קומ.

עבידנא יומא עבא לרבנן. לתלמידים. ראש ישיבה היה: סיסי לי. ישולס שכרי: **דכי אסי לורבא מרבנן** כו'. שחיבת תלמידי חכמים עלי: **דלא מוּיגנא רישא אבי סדיא**. איני מניח ראשי על הכר: **כמה דלא מהפיכנא** ליש צוּכוסיה. עד שארלה אם יש בדבריו לזכותו: **מסעטף**. בדגדים נאים: **צואי כלה**. הכי קרי ליה לשביצת שבת ממוך חביצות: טחיי. רקיקין טחין פניהן בשומן אליה או בשמן: **מי עדיפת לן מינה**. כלום אתה חשוב לנו מן השבת לכבוד שבת הכניסו ולא היינו יודעים שמצא: **מסליסר טנחי**. לטעום בשבת מן המוצחר: **איספירי**.

עבידנא יומא טבא לרבנן אמר רבא ייתיה לי

דכי אתא צורבא מרבנן לקמאי לדינא לא מוּיגנא (א) רישי אבי סדיא כמה דלא מהפיכנא בזכותי אמר מר בר רב אשי פסילנא ליה לצורבא מרבנן לדינא מ"ט (ב) דחביב עלי כגופאי ואין אדם רואה חובה לעצמו (ג) רבי חנינא מיעטף וקאי אפניא דמועלי שבתא אמר בואו ונצא לקראת שבת המלכה רבי ינאי לביש מאניה

א) (ב) מעלי שבת ואמר בואי כלה בואי כלהי רבה בר רב הונא איקלע לבי רבה בר רב נחמן קריבו ליה תלת סאוי טחיי א"ל מי הוה ידעיתון דאתינא אמרו ליה מי עדיפת לן מינה (ג) רבי אבא זבן בתליסר אסתירי פשיטי בישראל מתליסר טבחי ומשלים להו אציגורא דרשא ואמר להו אשור (ד) הייא אשור הייא ג'ר אבהו הוה יתיב אתכתקא דשינא ומושיף גורא רב ענן לביש גונדא (ה) דתנא דכי רבי ישמעאל בגדים שבישל בהן קדירה לרבו אל ימוזג בהן כוס לרבו (ו) רב ספרא מחרוך רישא רבא מלח שיבוטא רב הונא מדליק שרגו רב פפא גדיל פתילתא רב חסדא פריס סילקא רבה ורב יוסף מצלחי ציבי ר' זירא מצתת צתותי רב נחמן בר יצחק מכתף ועייל מכתף ונפיק אמר אילו מקלעין לי ר' אמי ור' אסי מי לא מכתיפנא קמיהו ואיכא דאמרי ר' אמי ורבי אסי מכתפי ועיילי מכתפי ונפקי אמרי אילו איקלע לן רבי יוחנן מי לא מכתפינן קמיה יוסף מוקיר שבי הוה ההוא נכרי בשבבותיה דהוה נפישו נכסיה טובא אמרי ליה כלדאי כוליהו נכסי יוסף מוקר שבי אכיל להו אזל זבניניהו לכוליהו ניכסי זבן בהו מרגניתא אותבה בסייגיה בהדי דקא עבר מברא אפרחיה זיקא שדייה במיא בלעיה כוורא אסקוה אייתוה אפניא דמועלי שבתא אמרי מאן זבין כי השתא אמרי להו זילו אמטיוהו לגבי יוסף מוקר שבי דרגיל דובין אמטיוה ניהליה זבניה קרעיה אשכח ביה מרגניתא זבניה בתליסר עיליתא דיגירי דדהבא פגע ביה ההוא סבא אמר מאן דזיזף שבתא פרעיה שבתא בעא מיניה רבי מר' ישמעאל ברבי יוסי עשירים שבא"י במה הן זוכין א"ל בשביל שמעשרין שנאמר יעשר תעשר (ז) עשר בשביל שתתעשר שבבבל במה הן זוכין א"ל בשביל שמכבדין את התורה ושבשאר ארצות במה הן זוכין א"ל בשביל שמכבדין את השבת דאמר רבי חייא בר אבא פעם אחת נתארחתי אצל בעל הבית בלודקיא והביאו לפניו שלחן של זהב משוי ששה עשר בני אדם ושש עשרה שלשלאות של כסף קבועות בו וקערות וכוסות וקיתונות וצלוחיות קבועות בו ועליו כל מיני מאכל וכל מיני מגדים ובשמים (ח) ובשמניחים אותו אומרים לה' הארץ ומלואה וגו' (ט) וכשמסלקין אותו אומרים השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם אמרתי לו בני במה זכית לכך אמר לי קצב הייתי ומכל בהמה שהיתה נאה אמרתי זו תהא לשבת אמרתי לו [אשריד שזכית] וברוך המקום שזיכך לכך א"ל קיסר לרבי יהושע בן חנניא מפני מה תבשיל של שבת ריחו גודף אמר לו תבלין אחד יש לנו ושבת שמו שאנו ממילין לתוכו וריחו גודף אמר לו תן לנו הימנו אמר לו כל המזמר את השבת מועיל לו ושאינו משמר את השבת אינו מועיל לו א"ל ריש גלותא לרב המנונא מאי דכתיב ולקדוש ה' מכובד א"ל יזה יזה"כ שאין בו לא אכילה ולא שתיה אמרה תורה כבדהו בכסות נקיה יוכבדתו רב אמר להקדים ושמואל אמר לאחר אמרו ליה בני רב פפא בר אבא לרב פפא כגון אנן דשכיח לן בישראל וחמרא כל יומא במאי גישייגה אמר להו אי רגיליתו לאקדומי אחרוה אי רגיליתו לאחרוה אקדמוה רב ששת בקיטא מותיב להו לרבנן היכא דמטיא שימשא בסיתוא מותיב להו לרבנן היכא דמטיא טולא כי היכי דליקומו הייא ר' זירא מהדר

לאו אשבת קאי: וכדדסו. אשבת מהדר דאי צויה"כ הא כמיז ציה מכוזד: להקדים. זמן סעודת שבת לזמן סעודת חול וזהו כזודו: לאחר. וזהו כזודו שהוא מתאווה לאכול: במאי נשנייה. במאי נשניוהו משאר ימים: אי רגיליתו לאקדומי. סעודתכם צדקך אחרוה: רב שש. כגי נהור היה ואינו רואה עת האכילה וכשהיה דורש בשבת מושיב התלמידים במקום שמגיע שם החמה לעת האוכל כדי שיטערו וימהרו לקום: דמטי טולא. שיטענו: הייא. מהר:

מהדר

עין משפט נר מצוה

מב א טוש"ע ח"מ סי' טו סעיף א:
מב ב מ"י פ"ל מהלכות שבת הלכה ז סמך עשין ז טוש"ע א"ח סי' רסב סעיף ג:
מב ג מ"י שם הלכה ו סמך שם טור שריע א"ח סימן ק"ג סעיף א:
מב ד טוש"ע א"ח סי' מרי סעיף ד:
מב ה מ"י פ"ל שם הל"ח וסמך שם טוש"ע א"ח סימן רפח סעיף ז:

לעזי רש"י

פשוטו ד"ל [פלידשטו"ל]. כסא מתקפל.

מוסף רש"י

ואין אדם רואה חובה לעצמו. אין דעמו מתקרב לגד הסוטה לחייז את עצמו ואפילו מתטין לרין אמת (בחובות קח). בואו ונצא לקראת שבת המלכה. כלס המקבל פני מלך (ב"ב יב). תלת סאוי טחיי. שלש סלין פת נקוה פניה טוחין בשמן ודגש. יוס השבת היה (חולין ק"ה). אל ימוזג בהן כוס לרבו. לפי שנתעטו ומתכלסו כשול קדירה ויומא כב וע"י עז"ר קיד. מחרוך רישא. לכבוד שבת (קדושין יח. שיבוטא. דג (שם).

מוסף תוספות

א. קטן. מ' ה"ר.
ב. ששוואבין בו יין ושמן. מוס' ב"ב קלג: ד"ה עילתא.
מן הכר. מוס' עירובין נג: ד"ה עלת. (פ"י אחרן):
מן החבית. מ' ה"ר. ג. גבי אמתא דהוה משתעיא בלשון חכמה, ואמרה הכי. מוס' הל"ש.